

Acompanyant la Victòria

© www.facebook.com/pages/10devictoria

TAULA RODONA amb Manuel Garcia Morante, Lluís Claret, Albert Guinovart i Gerard Claret. Escola de Música Victòria dels Àngels i Fundació Victòria de los Ángeles. **SANT CUGAT DEL VALLÈS. 12 D'ABRIL DEL 2015.**

Per Mònica Pagès i Santacana

Poder conversar amb quatre persones que van compartir molts concerts i molts moments importants en la carrera de Victòria de los Ángeles és sempre un gran privilegi. El record d'aquesta gran cantant, que va morir ara fa deu anys, ha donat lloc a actes com aquest organitzats per l'Escola de Música de Sant Cugat i la Fundació que porten el seu nom i que fan tot el possible per mantenir-ne viva la memòria. Els quatre convidats a recordar-la el diumenge 12 d'abril a la tarda a la sala d'actes d'aquesta escola de música van ser els pianistes i compositors Manuel Garcia Morante i Albert Guinovart i els reconeguts Lluís i Gerard Claret. El mestre Antoni Ros Marbà va excusar la seva presència per motius personals, però també hi va ser amb l'audició de la cançó *Maig* que van enregistrar junts el 1969 amb la llavors Orquestra Ciutat de Barcelona al Palau de la Música Catalana. Per a Ros Marbà, amb qui vam poder parlar una mica telefònicament, Victòria de los Ángeles aconseguia una màgia durant el concert que era única. La seva hipersensibilitat amb qualsevol element que intervingués en el fet musical (l'acústica, el públic, la seva comunicació amb la resta de músics, el seu estat d'ànim...) feia que aquella interpretació de la seva veu agafés una dimensió sobrenatural. Garcia Morante, Guinovart i els germans Claret també van coincidir a remarcar aquesta sensibilitat de la Victòria que depassava la música i l'escenari. Per a ells, sentir-la en el moment del concert, i fins i tot en els assajos, era entrar al món de la música amb tota la seva força.

©

www.facebook.com/pages/10devictoria

Manuel Garcia Morante va arribar a acompanyar-la al piano en 181 recitals, entre els anys 1983 i 1992, que van incloure diverses gires pel Japó, com les que estan recollides al CD *Tokio*, i també alguns concerts

cabdals de la seva carrera, com el que van oferir al Palau pel 45è aniversari del seu debut, el 1989, i el del seu retorn al Gran Teatre del Liceu el 1992. Moments de gran emotivitat per a la Victòria i també per a Manuel, que va remarcar la llibertat que sempre demanava en la interpretació, que havia de fluir seguint aquella sensibilitat que la definia. Havia d'estar preparat a canviar matisos que potser havien quedat més fixats durant els assajos i que, de sobte, la Victòria modificava durant el recital, perquè la necessitat interpretativa li ho demanava. Una flexibilitat que sempre estava al servei de la música.

Albert Guinovart, que llavors era un jove pianista i compositor descobert per l'èxit de *Mar i cel* pocs anys abans, va ser el pianista que va acompanyar la cantant els últims anys de la seva carrera, entre el 1990 i el 1997. Van ser un total de 131 concerts, el primer dels quals a la catedral de Vic i l'últim al Teatre Nacional de Catalunya, en l'any de la seva inauguració, el 28 de desembre. Aquella va ser l'última vegada que la Victòria va cantar en públic. En aquests set anys acompanyant-la, Albert Guinovart va fer amb ella diverses gires per Austràlia –en una de les quals ella tenia el turmell trencat–, i també pels Estats Units i per Europa. Encara que la Victòria ja hagués superat els seixanta anys, la seva veu continuava potent i clara, amb aquella dicció perfecta que projectava el so i la seva intenció expressiva en cada orella que l'escoltava. Guinovart també va ser el pianista de les classes magistrals que la Victòria va fer a Santander els estius del 1991 i del 1995. Albert Guinovart va recordar la força de la seva personalitat, que, per a ell, emergia d'un talent natural vers la música, d'un domini tècnic que havia adquirit per una intuïció extrema de la sonoritat. Si en el lied alemany era excelsa, en la cançó francesa arribava a nivells sublims, que encara podia superar en la cançó catalana i espanyola. Un do i una amplitud de repertori que fan que Victòria de los Ángeles encara sigui única en la història del cant del nostre país.

Lluís Claret va protagonitzar amb Victòria de los Ángeles una altra data històrica: la cloenda dels Jocs Olímpics del 1992 a Barcelona, on van compartir la versió que va fer Xavier Montsalvatge d'*El cant dels ocells*, que va titular *Madrigal*. Aquesta obra la van interpretar diverses vegades aquell any, el 8 de novembre del mateix 1992 al Palau de la Música Catalana, amb l'OBC i Luis Antonio García Navarro, i l'any següent amb una orquestra de violoncels amb Lluís Claret al capdavant. També van compartir el concert per a la reconstrucció del Liceu que es va fer el 17 de març de 1994 al Palau Sant Jordi. Lluís Claret remarcava en aquesta conversa a l'Escola de Música Victòria dels Àngels de Sant Cugat que només calia escoltar-la per deixar-se endur pel seu sentit musical i per la intensitat emotiva que donava a la música. Ella mateixa conduïa el so cap als sentiments més purs i més íntims, fins i tot en una cançó popular tan coneguda com *El cant dels ocells*. En el cas de Gerard Claret, l'experiència que va tenir amb Victòria de los Ángeles va ser per dos concerts que va fer amb l'Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra el 1997 i en els quals van interpretar obres de Monteverdi i de Gluck, compositors que la Victòria, tornant als seus orígens musicals, havia treballat en profunditat amb el conjunt de música antiga Ars Musicae i que van promoure la seva carrera al principi dels anys quaranta. Gerard Claret també constata el fet miraculós de la seva veu, malgrat que passés un moment personal difícil. La Victòria transcendia la música i l'expandia amb la seguretat del seu mestratge. Claret també va recordar que era una cantant amb una formació musical sòlida, que sabia llegir una partitura i fins i tot acompanyar-se ella mateixa al piano per estudiar-la. Aquest fet, que sembla que hagi de ser tan obvi, per als cantants de la seva generació no era tan freqüent i això li donava un pes específic en la interpretació que compartia amb altres músics dalt de l'escenari.

En la carrera de la Victòria, també cal recordar altres pianistes, com Gerald Moore, Geoffrey Parsons, Miguel Zanetti i la seva gran amiga Alícia de Larrocha. L'evocació d'aquesta gran artista per part de Manuel Garcia Morante, Albert Guinovart i Lluís i Gerard Claret va suposar un diàleg que coincidia en la mateixa admiració que van sentir tots per ella i en el fet que els va deixar una empremta que es va fent més gran com més temps passa.